

Tanterv:	Építészmérnöki alapképzési szak
Tantárgy neve:	TERVEZÉSI STÚDIÓ 2.
Tantárgy kódja:	EPE312MLEM
Szemeszter:	2
Kreditek száma:	6
A heti órák elosztása:	1/0/4
Értékelés:	félévközi jegy (f)
Előfeltételek:	Tervezés stúdió 1. EPE311ML
Tantárgy felelős:	Dr. Heidecker Adél, adjunktus Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-328 E-mail: heidecker.adel@mik.pte.hu

Tárgyleírás

A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkednek a lakókörnyezet kialakításával kapcsolatos általános kérdésekkel. A tervezési feladat mindig egy központi témára épülő (hely, anyag, forma stb.) kis léptékű lakóépület tervezése. A félév során egy tervezési feladatot oldanak meg két lépcsőben. Az első szakaszban a helyszínt értelmezik és analizálják a kiadott programnak megfelelően, és az épület telepítésére és a környezeti kihívásokra, formaalkotásra, alapvető funkciókapcsolatokra adnak építészeti választ, vázlattevi szinten. A feladat második szakaszában a hallgatók megismerkednek a tervezést befolyásoló egyéb tényezőkkel, annak módozataival, hogyan kell ezeket a befolyásoló tényezőket figyelembe venni az épület formálásakor a lakótér kialakításakor.

Oktatás célja

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az építészeti tervezést meghatározó és befolyásoló tényezőkkel és ezen szituációk különbözőségében rejlő kihívásokkal. A szemeszter végére minden hallgatónak képesnek kell lennie egy kis léptékű lakóépület megtervezésére és annak a megfelelő szintű prezentációjára. A hallgatónak tudnia kell a helyszínt értelmezni, felismerni a telepítést befolyásoló tényezőket, helyes formaalkotó következtetéseket levonni, és M1:100 léptékben prezentálni megfelelő műszaki és esztétikai tartalommal. A félév során több modellt is kell készíteni, ezek minőségi megformálása szintén feladat.

Tantárgy tartalma

A szemeszter a korszerű kis léptékű lakóépület tervezés témáját öleli fel. A hallgatók betekintést nyernek a Magyarországon hatályos építéssel kapcsolatos törvényekbe és az építésügyi szabályozási rendszerbe. Az építészeti tervezés alkotói folyamatához szükséges elméleti ismeretanyag elsajátításával párhuzamosan a gyakorlati órákon példafeladatok megoldásán keresztül fejlesztjük a hallgatók ösztönös értékítéletét, formaérzékét, alkotói képességét.

Az előadások alkalmával megismerkednek a lakóépületekre vonatkozó előírásokkal, a korszerű lakóter kialakításának követelményeivel, térbeli konstruálásának metodikájával, tervezési elveivel. Cél az alapvető ismeretanyag elsajátításán túl, kortárs példák segítségével helyes és korszerű gondolkodásmód, magatartás kialakítása.

A gyakorlati órák keretében az elsajátított elméleti tudás alkalmazására kerül sor. A csoportos foglalkozás során a gyakorlatvezetők segítik elsajátítani a tervezési folyamat analitikáját, módszerait.

A szemeszter első harmadában a gyakorlati órákon a korszerű lakóter témáját analizálják a hallgatók. Ez egy térszervezési- tértervezési feladat, melynek célja, hogy a hallgatók elsajátítsák és gyakorolják a lakóépület funkcionális tagolásának lehetőségét, módját, a funkciók közötti térlehatárolási szituációk közötti különbséget, a bútorozásból eredő területfelhasználási és méretbeli kötöttségeket. A feladat megoldása során skiccek, tömegmodellek, műszaki tervek készülnek.

A szemeszter további részében az építészeti program, telepítési és formaalkotási koncepció stb. megfogalmazásával kiadott helyszínre kisléptékű, állandó tartózkodásra szolgáló lakóépület készül. A tematikában meghatározott tartalommal, két lépcsőben „vázlattevi” és „építészeti” dokumentációt kell benyújtani és elfogadtatni.

Folyamatos kísérletezéssel, a tervezés során felismert építészeti lehetőségekre adott válaszokkal a hallgatók végül komplex térkapcsolatokig, építészeti formáig jutnak el, és ezt megfelelő készültségi fokú építészeti-műszaki rajzokkal, illetve makettekkel prezentálják. A vizuális megjelenítés és az építészeti minőség kiemelt értékelési szempont. A terv annak bizonyítéka, hogy a hallgató képes önálló építészeti feladatmegoldásra, és az épített környezettel kapcsolatos konzekvenciák levonására – megismerkedik a tudatos építészeti alkotói folyamat munkamódszereivel.

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik, melyek az előadás anyagaival, segédletekkel egyetemben a tantárgy **Microsoft Teams** felületére feltöltésre kerülnek. A tantárgyhoz kapcsolódó információk ugyancsak ezen a felületen lesznek elérhetőek.

Számonkérési és értékelési rendszere

*A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudományegyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.*

A félév sikeres befejezésének feltétele az aktív órai jelenlét, a feladatok határidőre való elkészítése, bemutatása, az alaki és formai követelmények betartása.

A tantárgy félévközi jeggyel zárul. A félév zárása a 15. héten történik. A gyakorlati foglalkozásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával történik! A gyakorlatvezetők jelenléti ívet/konzultációs lapot vezetnek, **megjelent**, valamint **nem jelent meg/ nem készült** bejegyzéssel. Nem megfelelő órai munkavégzés vagy felkészületlenség nem egyenlő a jelenléttel, és hatással van a félév értékelésére is. A leadott munkarészek és az elégséges számú jelenlét nem egyenlő a félév sikeres teljesítésével, a műszakilag és esztétikailag mérhető építészeti és szakmai tartalom alapján születik az érdemjegy.

A SZEMESZTERBEN MEGSZEREZHETŐ PONTSZÁMOK RÉSZLETEZÉSE:

- „térberendezési tervezési feladat” 20 pont
- „vázlaterv” 20 pont
- „lakóépület tervdokumentációja” 60 pont

EGYES MUNKARÉSZEK MINIMÁLIS PONTSZÁMA:

- „térberendezési tervezési feladat” 10 pont
- „vázlaterv” 10 pont
- „lakóépület tervdokumentációja” 30 pont

ÉRDEMJEGY- PONTRENDSZER:

- 85 p – 100 p 5 (jeles)
- 71 p – 84 p 4 (jó)
- 60 p – 70 p 3 (közepes)
- 50 p – 59 p 2 (elégéses)
- 0 p – 49 p 1 (elégtelen)

Az aláírás megszerzésének a feltétele, hogy minden feladatrészt elfogadásra kerüljön. Az 1. beadáson valamilyen okból be nem mutatott/adott munka a hiányzás igazolása mellett az 1. beadást követő első órarendi alkalommal pótlendő! A nem elfogadott prezentáció(k) a vizsgaidőszak első két hetében egy alkalommal a tantárgyfelelős által kihirdetett helyen és időpontban javíthatók a TVSZ szerint.

15. hét – aláírás megszerzése: -akinek hiányzása eléri a 30 %-ot (bármely okból, igazoltan vagy a nélkül), nem teljesítette a félévet, pótlásra javításra nem jogosult

– félévközi jegy (1,2,3,4,5) -ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.

Kötelező irodalom

Órai jegyzetek, segédletek, kiosztott mintapéldák

dr. Reischl Antal:Lakóépületek tervezése, Budapest 1976 Tankönyvkiadó
Ernst Neufert; Építés- és tervezéstan, Budapest Pécs 1999. Dialóg Campus Kiadó
Bitó János: Lakóházak tervezése, Lap- és Könyvkiadó kft 2004 [\[html\]](#) [\[pdf\]](#) [\[epub\]](#)
Kis Házak, Kis Apartmanok, Small Houses – sorozat, TELC Kiadó
Könyv az építészetről-A tervezés gyakorlata I. Pécs 1998 Pécsi Tanoda Alapítvány
Településrendezési és Építési Követelmények

Hazai folyóiratok : Új Magyar Építőművészet; Átrium, Oktogon, Alaprajz., Metszet
Külföldi folyóiratok: A 10 (EU), The Plan (olasz), El Croquis (spanyol), Domus (olasz)

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktatók és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés
5. önálló konzultáció a tárgy oktatóitól független szakemberek bevonásával

*Részletes tantárgyi program és követelmények***A FÉLÉV SORÁN TELJESÍTENDŐ TERVEZÉSI FELADATOK:**

1. **tervezési feladat – „térberendezési tervezési feladat”**
2. **tervezési feladat – lakóépület tervezése**
 - vázlattelevi fázis
 - lakóépület tervdokumentációja fázis

TERVEZÉSI FELADATOK LEÍRÁSA:**1. tervezési feladat – „térberendezési tervezési feladat”**

Térszervezési- tértervezési feladat, melynek célja, hogy a Hallgatók elsajátítsák és gyakorolják a lakóépület funkcionális tagolásának lehetőségét, módját, a funkciók közötti térlehatárolási szituációk közötti különbséget, a bútorozásból eredő területfelhasználási és méretbeli kötöttségeket.

A konzulens irányításával egy fix, **6 x 10 x 5 (magasság)** méter kiterjedési nyers kubatúrát kell alakítani a belső terek szempontjából. Ebben kialakulhatnak pozitív, negatív terek, áthatások. Számolni kell a felnyíló felületekkel (egy oldalon, teljes felületen!), a fény-árnyék viszonyokkal is. E tér belülről való formálásával egy összefüggő térrendszer alakul ki, mely lakótérként funkcionál. E feladat célja a térbeli összefüggések tervezése és dokumentálása, a végeredmény szempontjából a térszerkezet külső megformálása nem feladat, vagyis nem terveződik még épület.

a. Megoldandó funkciók listája (a konzultációk során lehetséges, hogy egyes helyiségek funkciócsoporttá alakulnak, nem feltétlenül különülnek el helyiségekre lebontottan, ezért nem szükséges indokolt esetben szétválasztani őket):

- **bejárati beléptető térrendszer:**
 - előszoba vagy szélfogó (esetfüggő)
- **állandó tartózkodás szükséges terei lehetnek pl:**
 - konyha + étkező + éléskamra __ étkezés, főzés, élelmiszertárolás tere (kültéri kapcsolattal)
 - nappali
- **pihenés terei lehetnek pl:**
 - *szülői* háló + gardrób + fürdő
 - gyerek háló (esetfüggő)
 - vendég háló + fürdő (esetfüggő)
- **egyéb szükséges tartalmak:**
 - fürdőszoba + wc
 - háztartási helyiség, mosókonyha (esetfüggő)

b. Beadandó munkarészek:

- Bútorozási terv és alaprajz 1:100
- Vertikális metszet, nézet (2 db) 1:100
- Belső téri perspektivikus rajzok (egyeztethető más technika is) (3 db)
- Az egyes funkciócsoportok, funkciók képi illusztrációja inspirációkkal
- Modell a konzulens irányításával, utalva a bútorozásra, és vertikális összefüggésekre 1:100

2. tervezési feladat – lakóépület tervezése

Építészeti program, telepítési és formaalkotási koncepció stb. megfogalmazásával kiadott helyszínrre *kisléptékű, állandó tartózkodásra szolgáló lakóépület* készül. A tematikában meghatározott tartalommal, két lépcsőben „vázlattelevi” és „építészeti” dokumentációt kell benyújtani és elfogadtatni.

Folyamatos kísérletezéssel, a tervezés során felismert építészeti lehetőségekre adott válaszokkal a Hallgatók végül komplex térkapcsolatokig, építészeti formáig jutnak el, és ezt megfelelő készültségi fokú építészeti-műszaki rajzokkal, illetve makettekkel prezentálják. A vizuális megjelenítés és az építészeti minőség kiemelt értékelési szempont. A terv annak bizonyítéka, hogy a Hallgató képes önálló építészeti feladatmegoldásra, és az épített környezettel kapcsolatos konzekvenciák levonására – megismerkedik a tudatos építészeti alkotói folyamat munkamódszereivel.

a. **Az építmény helyiséglistája** (a konzultációk során lehetséges, hogy egyes helyiségek funkciócsoporttá alakulnak, nem feltétlenül különülnek el helyiségekre lebontottan, ezért indokolt esetben nem szükséges szétválasztani őket):

- bejárati beléptető térrendszere:
 - előszoba vagy szélfogó (esetfüggő)
- állandó tartózkodás terei:
 - konyha + étkező + éléskamra __ étkezés, főzés, élelmiszer tárolás tere (kültéri kapcsolattal)
 - nappali __ intenzív kültéri kapcsolattal
- pihenés terei:
 - *szülői* háló + gardrób + fürdő
 - gyerek háló
 - vendég háló + fürdő (esetfüggő)
- egyéb szükség terei:
 - fürdőszoba + wc
 - háztartási helyiség, mosókonyha (esetfüggő)
 - kazánhelyiség - esetfüggő
 - kerti tároló, gépkocsi beálló
- 'kertterv' (kültéri elemekkel pl. kerti bútorok, padok, stégek, árnyékolók, medencék, tűzrakóhely stb. (esetfüggő))

b. **A tervezési feladat két bemutatandó része:**

- **„vázlattevi” fázis:** az alábbi vizsgálatokat kell elvégezni és dokumentálni: környezeti adottságok (helyszín, éghajlat, domborzati viszonyok, mértékadó környezet, meglévő növényzet), a telekadottságok értelmezése (telek geometriája, tájolás), formaképzés, a fő irányok meghatározása, főbb funkciócsoportok meghatározása. A tervezési irányelveket folyamatábrán, infografikus módszerekkel, rajzokon, munkaközi makett fotókon, maketteken kell bemutatni. A tervezés folyamatának (az alkotásnak) a dokumentálása fontos a jól végiggondolt terv elkészítéséhez.

beadandó munkarészek:

- koncepciót bemutató ábrások (építészeti program -, tér- és formaképzés) számú	szükséges
- helyszínrajz, telepítési rajz	1:500
- alaprajzok, telekhatárig ábrázolva	1:200
- metszetek (min. 1 db)	1:200
- tömegvázlatok	min: 3-3 db
- vázlattevi modell környezetével ábrázolva	1:200

- **„lakóépület tervdokumentációja” fázis:** a kibontás, konkretizálás, részletkidolgozása időszaka. A félév végére kialakul a megtervezett lakóépület, melynek a megtervezett belső terei szoros kapcsolatot alakítanak ki a megtervezett külső terekkel (terasz, kert). A dokumentációhoz 1:100 léptékű rajzok szükségesek, telepítést bemutató helyszínrajzok, perspektivikus ábrák (látványok) és modell. A feladat nem kerül elfogadásra, ha a munkarészek hiányosak vagy hiányoznak (nem megfelelő készütségi fok is hiányt jelent).

beadandó munkarészek:

- koncepciót bemutató ábrások (program -, tér- és formaképzés)	szükséges számú
- helyszínrajz, környezetrendezési rajz	1:500
- alaprajzok, környezettel együtt (minden eltérő szintről)	1:100
- metszetek (min. 2 db)	1:100
- homlokzatok	1:100
- perspektivikus ábrák, belső téri rajzok, ábrák, részletek	min: 2-2 db
- a tervhez tartozó modell	1:100

c. **formai követelmények:**

Minden feladatot és tervfázist A/3-as formátumban, kézi, szerkesztett rajzokon keresztül, esetleg vegyes technikával kell a feladatot elkészíteni. A leadott feladatoknak esztétikai, grafikai minőséggel is kell bírniuk. A mérhető műszaki és esztétikai minőség vitatható esetben pótlásra, ismétlésre kötelezhet. A rajzokat csőtollal, papírra vagy pauszra (esetleg egyeztetett, más kreatív formátumban), a léptéknek megfelelő műszaki tartalommal kell elkészíteni, az épület térbeli jellemzőit papíralapú modellel is meg kell fogalmazni.

Program heti bontásban

2.Hét	Szombat 13.15-14.00	Péntek 13.15-16.30 vagy Szombat 14.00-17.30
1. feladat	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	-
Február 18-19.	Konceptiózus építészeti tervezés	Tervezési feladat ismeretése, értelmezése, órai munka

4.Hét	Szombat 13.15-14.00	Péntek 13.15-16.30 vagy Szombat 14.00-17.30
2. feladat	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Március 4-5.	Térszervezés lakóépület alaprajzi kialakítása lakóterek helyszükséglete	1. Tervezési feladat benyújtása , esetleges pótlandó, javítandó munkarészek konzultációja 2. Tervezési feladat kiadása , helyszínek ismertetése, feladat értelmezése

8.Hét	Szombat 13.15-14.00	Péntek 13.15-16.30 vagy Szombat 14.00-17.30
2. feladat	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Április 1-2.	Telepítés lakóépület telepítése	A tervezési feladat konzultációja alaprajzokon, tömegvázlatokon, munkaközi modellen, metszeteken.

12.Hét	Szombat 13.15-14.00	Péntek 13.15-16.30 vagy Szombat 14.00-17.30
2. feladat	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Április 29-30.	Formaalkotás lakóépület formaalkotási koncepciója	2. Tervezési feladat vázlattevéi dokumentációjának leadása , tervezési feladat további konzultációja.

14.Hét	Péntek 13.15-16.30 vagy Szombat 14.00-17.30
2. feladat	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
Május 13-14.	Tervezési feladat leadása leadás csak személyes megjelenéssel lehetséges. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető továbbdolgozásra, javításra visszaadhatja, de a végelárást meg kell szerezni, a végeláráshoz minden tervlapot közel kész állapotban be kell mutatni!

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni.

Pécs, 2022.01.29.

Dr. Heidecker Adél tantárgyfelelős